

การพัฒนาแนวทางการส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
ของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ยโสธร เขต 2*

THE DEVELOPMENT OF PROFESSIONAL LEARNING COMMUNITY
GUIDELINES FOR TEACHERS IN SCHOOLS UNDER THE YASOTHON
PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2

วัชรพร แสงสว่าง

Watcharaphon Saengsahwang

กาญจน์ เรืองมนตรี

Karn Ruangmontri

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

Maharakham University, Thailand

E-mail: krukong.tutor@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และ ความต้องการจำเป็นของการส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 2 2) พัฒนาแนวทางการส่งเสริม ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษายโสธร เขต 2 เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methodology) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครูในสถานศึกษาจำนวน 306 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ ใช้แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบประเมิน เป็นเครื่องมือ สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันการส่งเสริม ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษายโสธร เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสภาพที่พึงประสงค์การส่งเสริม ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษายโสธร เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 2) การพัฒนาแนวทางการ ส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 2 ประกอบด้วย 6 ด้าน 29 แนวทาง ได้แก่ ด้านวิสัยทัศน์

* Received 13 June 2020; Revised 1 August 2020; Accepted 18 August 2020

และค่านิยมร่วม มี 4 แนวทาง ด้านทีมร่วมแรงร่วมใจ มี 5 แนวทาง ด้านภาวะผู้นำร่วม มี 6 แนวทาง ด้านการเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ มี 4 แนวทาง ด้านชุมชนกัลยาณมิตร มี 5 แนวทาง และ ด้านโครงสร้างสนับสนุนชุมชน มี 5 แนวทาง ผลการประเมินความเหมาะสมความเป็นไปได้ ความถูกต้องและอรรถประโยชน์ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 7 คน โดยรวมความเหมาะสม ความถูกต้องและอรรถประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: แนวทาง, ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาโยธธา เขต 2

Abstract

The article of this research were to: 1) study the current conditions Desirable conditions and necessary needs of promoting the professional learning community of teachers in educational institutions Under the Yasothon Primary Educational Service Area Office 2 , 2) develop guidelines for promoting professional learning communities of teachers in educational institutions The sample consisted of 306 administrators and teachers in educational institutions which were selected by stratified random sampling using questionnaires, interview forms, and evaluation forms. As a tool The statistics used in the research were percentage, mean and standard deviation. The results of the research showed that 1) Current conditions: Promoting a professional learning community of teachers in educational institutions Under the Office of Yasothon Primary Educational Service Area, Area 2 , in general, it is at a high level And desirable conditions, promoting the professional learning community of teachers in educational institutions Under the Office of Yasothon Primary Educational Service Area, Area 2 , in overall, the highest level 2) Developing guidelines for promoting professional learning communities of teachers in educational institutions Under the Yasothon Primary Educational Service Area Office 2 , consisting of 6 aspects, 29 guidelines The possibility Accuracy and utility By 7 experts with overall appropriateness The accuracy and utility are at the highest level. And the possibility is at a high level

Keywords: Development, Professional Learning Community, Yasothon Primary Educational Service Area Office 2

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงในยุคศตวรรษที่ 21 ส่งผลต่อวิถีชีวิตของคนในสังคม ระบบการศึกษา จึงจำเป็นต้องพัฒนา ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นนี้ด้วย เดิมการศึกษามุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะเพียงอ่านออกเขียนได้เท่านั้น แต่สำหรับในศตวรรษที่ 21 ต้องมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดการปฏิบัติ และการสร้างแรงบันดาลใจไปพร้อมกัน กล่าวคือ จะไม่เป็นเพียงผู้รับ (Passive Learning) อีกต่อไป แต่ผู้เรียนต้องฝึกการเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติและการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง (Active Learning) โดยมีครูเป็น “โค้ช” ที่คอยออกแบบการเรียนรู้เพื่อช่วยผู้เรียนให้บรรลุผลได้ประการสำคัญ คือ ครูในศตวรรษที่ 21 จะต้องไม่ตั้งตนเป็น “ผู้รู้” แต่ต้องแสวงหาความรู้ไปพร้อม ๆ กันกับผู้เรียน ช่วยอำนวยความสะดวก (Facilitator) ในการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem – Based Learning: PBL) สิ่งที่เป็นตัวช่วยของครูในการจัดการเรียนรู้คือชุมชนการเรียนรู้ครูเพื่อศิษย์ (Professional Learning Communities: PLC) ซึ่งเกิดจากการรวมตัวกันของครูเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์การทำงานที่ของครูชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community) เป็นกระบวนการสร้างการเปลี่ยนแปลงโดยเรียนรู้จากการปฏิบัติงานของกลุ่มบุคคลที่มารวมตัวกันเพื่อทำงานร่วมกัน และสนับสนุนซึ่งกันและกัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ร่วมกันวางเป้าหมายการเรียนรู้ของผู้เรียน และตรวจสอบ สะท้อนผลการปฏิบัติงานทั้งในส่วนบุคคล และผลที่เกิดขึ้นโดยรวมผ่านกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การวิพากษ์วิจารณ์ การทำงานร่วมกัน การร่วมมือร่วมพลัง โดยมุ่งเน้นและส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้อย่างเป็นองค์รวม เกิดการเรียนรู้และแบ่งปันความรู้กันระหว่างผู้เข้าร่วมอบรม จนกระทั่งเกิดการสะท้อนความคิดในด้านต่าง ๆ ที่จะเป็นแนวทางการพัฒนา (สำนักพัฒนาครูและบุคลากรการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560)

นโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 เรื่อง การพัฒนาครู เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามศาสตร์พระราชาด้วย Active Learning และ Professional Learning Community (PLC) สู่คุณภาพ Thailand 4.0 ซึ่งเป็นกระบวนการพัฒนาครูโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ที่เกิดจากการรวมตัว รวมใจ รวมพลัง ร่วมมือกันของครู ผู้บริหาร และนักการศึกษาในโรงเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ และเพื่อไม่ให้เป็นการเพิ่มภาระให้กับครูและไม่ให้เกิดการใช้เวลาในการอบรม PLC มาก (สำนักพัฒนาครูและบุคลากรการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560) กระทรวงศึกษาธิการ จึงกำหนดให้ครูสามารถนำ ชั่วโมงการอบรม PLC ไปรวมกับจำนวนชั่วโมงการสอนหนังสือที่จะใช้เป็นเกณฑ์ในการเลื่อนวิทยฐานะ ตามหลักเกณฑ์ใหม่ที่จะประกาศใช้ต่อไปด้วยนั้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงดำเนินการขับเคลื่อนกระบวนการ PLC: Professional Learning Community) สู่สถานศึกษา ทั้งระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาและสถานศึกษา เป้าหมายเพื่อให้ครูที่เข้าร่วมโครงการนำกระบวนการตามกรอบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างแท้จริง โดยชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เป็นสื่อกลางที่เป็นกลไกสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงด้านการศึกษาให้มีคุณภาพ คือการปฏิรูปการศึกษาจากห้องเรียนที่เล็กที่สุดแต่สำคัญที่สุด โดยเฉพาะการเรียนรู้ “ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21” (21st Century Skills) ในสถานศึกษาต้องเปลี่ยนไปจากเดิม ครูต้องเปลี่ยนบทบาทจากผู้สอนมาเป็นผู้ฝึก (Coach) หรือครูผู้อำนวยความสะดวกในการเรียน (Learning Facilitator) ประกอบกับครุยุคประเทศไทย 4.0 ต้องสามารถช่วยนักเรียนให้รู้จักแสวงหาความรู้และนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงเพื่อประโยชน์ของตัวเองและสังคม การพัฒนาครูในที่ตั้ง (Professional Learning Community: PLC หรือชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ) เพื่อให้ครูวิชาเอกต่าง ๆ ทุกสังกัดรวมตัวกันเพื่อพัฒนาองค์ความรู้จากการเรียนการสอน อันจะนำไปสู่ชุมชนการเรียนรู้ในแต่ละสาขาวิชา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 17, 2560)

ชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ (PLC: Professional Learning Community) จึงเป็นแนวทางการปฏิบัติเพื่อปรับปรุงคุณภาพของนักเรียน ครูและโรงเรียน เกิดจากแนวทางการดำเนินงานเกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของโรงเรียนจากเดิมที่ส่วนใหญ่ครูมักเป็นผู้รับ (Passive Teacher) มาเป็นครูผู้เรียนรู้แบบกระตือรือร้น (Active Teacher) ที่มีเป้าหมายในการพัฒนาและยกระดับคุณภาพตนเอง เพื่อนครู ผู้เรียน และโรงเรียนร่วมกัน ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาปรับปรุงอย่างยั่งยืนไม่สิ้นสุด เป็นต้นทุนวัฒนธรรมโรงเรียนที่ดีสำหรับบุคลากรในรุ่นต่อไป และชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพครูเป็นการประยุกต์แนวคิดองค์กรแห่งการเรียนรู้ พัฒนามาสู่โรงเรียนแห่งการเรียนรู้ โดยไม่ได้ใช้คำว่า “โรงเรียน” เป็น “องค์กร” แห่งการเรียนรู้ ด้วยเหตุผลที่ว่าการบริหารงานในลักษณะที่องค์กรจะมีความยืดหยุ่นกันด้วยโครงสร้าง สายการบังคับบัญชา กฎ ระเบียบ และการควบคุมด้วยอำนาจการบังคับบัญชา แตกต่างไปจากคำว่า “ชุมชน” ซึ่งจะมีความยืดหยุ่นกันด้วยค่านิยม แนวคิด และความผูกพันของทุกคนที่เป็นสมาชิก และมีวัตถุประสงค์ร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับธรรมชาติการปฏิบัติงานในโรงเรียน ด้วยการสะท้อนคิดร่วม ที่มุ่งพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนและการเรียนรู้ของครูเป็นสิ่งสำคัญที่จะส่งผลให้โรงเรียนเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพครูอย่างยั่งยืน (ปรณัฐกิจรุ่งเรือง และอรพิน ศิริสัมพันธ์, 2560)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 2 มีเป้าประสงค์ (GOALS) เพื่อให้การจัดการศึกษามีคุณภาพและมาตรฐาน สอดคล้องกับวิถีอีสาน บนพื้นฐานความเป็นไทยก้าวไกลสู่สากล คือการพัฒนาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ โดยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ (Professional learning community: PLC) เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาครูให้มีศักยภาพในการ

จัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 สนองต่อนโยบายกระทรวงศึกษาธิการทั้งการพัฒนาครู และการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ (กลุ่มงานนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษายโสธร เขต 2, 2562)

ดังนั้น ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนเห็นความสำคัญและความจำเป็น จึงสนใจศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาแนวทางการส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 2 เพื่อนำข้อเสนอเทศการพัฒนานวทางการส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 2 ไปใช้ในการการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ แบ่งปันประสบการณ์ ช่วยเหลือกันของครูในการจัดการเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพผู้เรียนให้มีคุณภาพ สนองต่อนโยบายการศึกษาและการบริหารงานบุคคลของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) ในการพัฒนาครู ซึ่งถือได้ว่าเป็นส่วนส่งเสริมการดำเนินงานใน สถานศึกษาเพื่อการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษายโสธร เขต 2
2. พัฒนาแนวทางการส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย

การพัฒนาแนวทางการส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธรเขต 2 ผู้วิจัยได้ดำเนินการในลักษณะของการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methodology) มีขั้นตอนและวิธีการวิจัย แบ่งออกเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการส่งเสริมชุมชนแห่ง การเรียนรู้เชิงวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธรเขต 2 แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

1. การศึกษาเอกสาร ตำรา แนวคิด ทฤษฎี หลักการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสถานศึกษา และนำมาวิเคราะห์ และสังเคราะห์ องค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้
2. ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของ การส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาโยธธร เขต 2 ด้วยแบบสอบถามและเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความต้องการจำเป็นและจัดลำดับความต้องการ (PNI) โดยมีรายละเอียดดังนี้

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 187 คน และครูในสถานศึกษา จำนวน 1,290 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาโยธธร เขต 2 ปีการศึกษา 2562 จากจำนวนสถานศึกษา 184 โรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษา และครู รวมจำนวน 1,477 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาโยธธร เขต 2 ปีการศึกษา 2562 ดังนี้ ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 26 คน ผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 12 คน ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 1 คน ครูโรงเรียนขนาดเล็กจำนวน 114 คน ครูโรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 142 คน ครูโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 11 คน ผู้บริหารและครูจำนวน 306 คน โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Krejcie and Morgan และคำนวณหาค่าจำนวนกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของประชากรที่ได้มาจากวิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Random sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในระยะที่ 1 ได้แก่ แบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยใช้รูปแบบการตอบข้อมูลสองชุดหรือการตอบสนองคู่ (Dual-Response Format) จำนวน 1 ฉบับ คือ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ของการส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาโยธธรเขต 2

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ตอนที่ 2 เกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาโยธธรเขต 2 โดยการหาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาโยธธรเขต 2 แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาโรงเรียนต้นแบบที่มีการปฏิบัติที่ดีเยี่ยม (Best Practices) จำนวน 2 โรงเรียน กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครูที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพของครูในสถานศึกษา ด้วยการสัมภาษณ์ โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากโรงเรียนที่มีความเป็นเลิศดีเด่นเป็นที่ประจักษ์ ได้รับการ

ยอมรับโดยทั่วกัน หรือได้รับรางวัลด้านต่าง ๆ ไม่ต่ำกว่าระดับระดับประเทศ เกี่ยวกับการส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพของครูในสถานศึกษา ได้แก่

1.1 โรงเรียนบ้านโนนสังข์ศรี ตำบลบ้านซ่ง อำเภอคำชะอี จังหวัดมุกดาหาร

1.2 โรงเรียนจำนนสายเจริญ ตำบลสวนกล้วย อำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ

2. ยกร่างแนวทางการส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธรเขต 2 โดยการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสำรวจข้อมูลจากแบบสอบถาม แล้วนำผลที่ได้มาหาค่าดัชนีความต้องการจำเป็น เพื่อมาจัดลำดับความต้องการจำเป็น แล้วนำไปศึกษากับโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์การส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2 และจากการศึกษาโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) แล้วนำมาขยายกรอบแนวทาง

3. ตรวจสอบยืนยันแนวทางการส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพของครู ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธรเขต 2 โดยกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ตามเกณฑ์คุณสมบัติที่กำหนด ด้วยการสนทนากลุ่ม (Focus Group)

4. ประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความถูกต้องและอรรถประโยชน์ของการพัฒนาแนวทางการส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธรเขต 2 แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ของลิเคอร์ท (Likert) โดยกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน (กลุ่มเดิม) 2 โดยการหาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำไปเทียบกับเกณฑ์เพื่อหาระดับคุณภาพ

ผลการวิจัย

ระยะที่ 1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธรเขต 2

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ระดับการส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2

การส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ ทางวิชาชีพของครูในสถานศึกษา	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. ด้านวิสัยทัศน์และค่านิยมร่วม	3.45	0.46	ปานกลาง	4.50	0.43	มากที่สุด
2. ด้านทีมร่วมแรงร่วมใจ	3.57	0.55	มาก	4.53	0.40	มากที่สุด
3. ด้านภาวะผู้นำร่วม	3.54	0.56	มาก	4.53	0.42	มากที่สุด
4. ด้านการเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ	3.51	0.53	มาก	4.57	0.36	มากที่สุด
5. ด้านชุมชนกัลยาณมิตร	3.54	0.55	มาก	4.54	0.37	มากที่สุด
6. ด้านโครงสร้างสนับสนุนชุมชน	3.50	0.53	ปานกลาง	4.53	0.38	มากที่สุด
โดยรวม	3.52	0.53	มาก	4.53	0.39	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า สภาพปัจจุบันการส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก จำนวน 4 ด้าน เรียงลำดับจากมากไปน้อยได้ดังนี้ คือ ด้านทีมร่วมแรงร่วมใจ ($\bar{X} = 3.57$) ด้านภาวะผู้นำร่วม ($\bar{X} = 3.54$) ด้านชุมชนกัลยาณมิตร ($\bar{X} = 3.54$) ด้านการเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ ($\bar{X} = 3.51$) และมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 2 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านโครงสร้างสนับสนุนชุมชน ($\bar{X} = 3.45$) และ ด้านวิสัยทัศน์และค่านิยมร่วม ($\bar{X} = 3.45$)

สภาพที่พึงประสงค์การส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.57$) ด้านชุมชนกัลยาณมิตร ($\bar{X} = 4.54$) ด้านทีมร่วมแรงร่วมใจ ($\bar{X} = 4.53$) ด้านภาวะผู้นำร่วมใจ ($\bar{X} = 4.53$) ด้านโครงสร้างสนับสนุนชุมชน ($\bar{X} = 4.53$) ด้านวิสัยทัศน์และค่านิยมร่วม ($\bar{X} = 4.50$)

ระยะที่ 2 ผลการพัฒนาแนวทางการส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธรเขต 2

แนวทางการส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2

1. ด้านวิสัยทัศน์และค่านิยมร่วม มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

1.1 วางแผนการกำหนดวิสัยทัศน์และค่านิยมร่วม ให้มองเห็นทิศทางภาพความสำเร็จและประโยชน์ร่วมกันอย่างชัดเจน

1.2 ร่วมกันกำหนดเป้าหมายความสำเร็จที่สามารถบรรลุผลได้จริง เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนและพัฒนาวิชาชีพร่วมกันของครู

1.3 ประเมินการตระหนักรู้ถึงคุณค่าของความสำเร็จเชิงอุดมการณ์ทางวิชาชีพในการปฏิบัติงานร่วมกัน

1.4 กำหนดพันธกิจการทำงานร่วมกันด้วยความหวังและความเต็มใจเพื่อการพัฒนาและการเรียนรู้ของผู้เรียน

2. ด้านทีมร่วมแรงร่วมใจ มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

2.1 วางแผนการดำเนินกิจกรรมเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จภายใต้เป้าหมายเดียวกัน โดยเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.2 ร่วมกันวางแผน ดำเนินการ ตรวจสอบ และปรับปรุงแก้ไข

2.3 ประเมินผลการปฏิบัติงานและตัดสินใจร่วมกัน

2.4 เรียนรู้ ประยุกต์ใช้ความรู้และจัดการความรู้ร่วมกันเป็นทีม

2.5 มุ่งเน้นการทำงานร่วมกันเป็นทีมและอยู่ร่วมกันแบบวัฒนธรรม

กัลยาณมิตร

3. ด้านภาวะผู้นำร่วม มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

3.1 จัดทำแผนโครงสร้างการกระจายอำนาจและการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม

3.2 มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและการตรวจสอบการปฏิบัติงาน

3.3 ให้กำลังใจ ชื่นชมและยอมรับความสามารถของสมาชิกและร่วมกันพัฒนาการปฏิบัติงาน

3.4 แสดงศักยภาพและความสามารถในการทำงานด้วยความเต็มใจ

3.5 สร้างแรงบันดาลใจและพัฒนาภาวะผู้นำในตนเอง

3.6 ส่งเสริมและให้โอกาสในการเป็นผู้นำในการขับเคลื่อนชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

4. ด้านการเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

4.1 จัดทำแผนการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเองด้วยจิตวิญญาณแห่งความเป็นครูอย่างต่อเนื่อง

4.2 แลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวปฏิบัติดีและสร้างสรรค์นวัตกรรมเพื่อการพัฒนาวิชาชีพร่วมกัน

4.3 ตรวจสอบ นิเทศ ติดตามชั้นเรียนและรายงานผลเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และวิชาชีพจากการลงมือปฏิบัติจริงร่วมกัน

4.4 สนทนาสะท้อนผลการปฏิบัติเพื่อการเรียนรู้และจัดทำระบบสารสนเทศเพื่อการพัฒนาและแก้ไขปรับปรุงร่วมกัน

ที่	รายการ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้			ความถูกต้อง			อรรถประโยชน์		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
3.1	ด้าน วิสัยทัศน์ และค่านิยม ร่วม	4.71	0.49	มากที่สุด	4.00	0.82	มาก	4.43	0.79	มากที่สุด	4.57	0.53	มากที่สุด
3.2	ด้านทีม ร่วมแรงร่วม ใจ	4.71	0.49	มากที่สุด	4.14	0.90	มาก	4.00	0.82	มาก	4.43	0.53	มากที่สุด
3.3	ด้าน ภาวะผู้นำ ร่วม	4.71	0.49	มากที่สุด	3.71	0.76	มาก	4.29	0.76	มากที่สุด	4.29	0.49	มากที่สุด
3.4	ด้านการ เรียนรู้และ พัฒนา วิชาชีพ	4.86	0.38	มากที่สุด	4.14	0.69	มาก	4.29	0.76	มากที่สุด	4.57	0.53	มากที่สุด
3.5	ด้าน ชุมชน กัลยาณมิตร	4.71	0.49	มากที่สุด	3.71	0.76	มาก	3.86	0.90	มากที่สุด	4.29	0.49	มากที่สุด
3.6	ด้าน โครงสร้าง สนับสนุน	4.86	0.38	มากที่สุด	4.29	0.76	มากที่สุด	4.29	0.95	มากที่สุด	4.57	0.53	มากที่สุด
4	กลไก ในการ จัดการ	4.57	0.53	มากที่สุด	4.14	0.90	มาก	4.29	0.76	มากที่สุด	4.14	0.69	มาก
5	เงื่อนไข ความสำเร็จ	4.71	0.49	มากที่สุด	4.00	0.82	มาก	4.43	0.79	มากที่สุด	4.43	0.53	มากที่สุด
	โดยรวม	4.74	0.46	มากที่สุด	4.10	0.77	มาก	4.24	0.78	มากที่สุด	4.44	0.56	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลการประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความถูกต้อง และอรรถประโยชน์ของการพัฒนาแนวทางการส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2 โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 7 คน โดยรวมมี ความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.74) ความเป็นไปได้อยู่ในระดับ มาก (\bar{X} = 4.10) ความถูกต้องอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.24) และอรรถประโยชน์อยู่ใน ระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.44)

อภิปรายผล

ผลการวิจัยการพัฒนาแนวทางการส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. สภาพปัจจุบันการส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2 ได้บริหารจัดการศึกษาและขับเคลื่อนนโยบายสู่ปฏิบัติโดยมีจุดเน้นหนึ่งในพันธกิจ คือ การส่งเสริมและสนับสนุนให้หน่วยงานการศึกษาในสังกัดทุกระดับเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ กลุ่มงานนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วาสนา ทองทวีงยศ ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา พบว่า ระดับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก และ (วาสนา ทองทวีงยศ, 2560) สอดคล้องกับ นนทียา สายแสงจันทร์ ได้ทำการวิจัยเรื่อง การส่งเสริมความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันของการส่งเสริมความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดขอนแก่นโดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก (นนทียา สายแสงจันทร์, 2561) ส่วนสภาพที่พึงประสงค์การส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่ากระทรวงศึกษาธิการได้มีนโยบายเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครู ให้ดำเนินงานในการประชุมเชิงปฏิบัติการเตรียมการอบรม PLC (Professional Learning Community) ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพมีแนวทางส่งเสริมให้มีการอบรม PLC ให้กับครูและผู้บริหารสถานศึกษา และมีผลในการเลื่อนตำแหน่ง โดยมีการกำหนดชั่วโมงปฏิบัติงาน PLC เป็นชั่วโมงในการพัฒนาตนเองและพัฒนาวิชาชีพ (สำนักพัฒนาครูและบุคลากรการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กาญจนวีรินทร์ ผลอนันท์ ผลการวิจัยพบว่า สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารเพื่อพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (กาญจนวีรินทร์ ผลอนันท์, 2557) สอดคล้องกับงานวิจัยของ อนุสรรา สุวรรณวงศ์ ได้ทำการวิจัย เรื่องกลยุทธ์การบริหารเพื่อเสริมสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับครูโรงเรียนเอกชน พบว่า สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารเพื่อเสริมสร้าง

ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูโรงเรียนเอกชนโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด (อนุสรรา สุวรรณวงศ์, 2558)

2. การพัฒนาแนวทางการส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2 ประกอบด้วย 6 ด้าน 29 แนวทาง ได้แก่ ด้านวิสัยทัศน์และค่านิยมร่วม มี 4 แนวทาง ด้านที่มาร่วมแรงร่วมใจ มี 5 แนวทาง ด้านภาวะผู้นำร่วม มี 6 แนวทาง ด้านการเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ มี 4 แนวทาง ด้านชุมชนกัลยาณมิตร มี 5 แนวทาง และ ด้านโครงสร้างสนับสนุนชุมชน มี 5 แนวทาง โดยรวมมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2 ตามแนวคิดการบริหารตามแนวทางของวงจรคุณภาพ Deming (PDCA) ประกอบด้วย การวางแผน (Plan) การดำเนินการตามแผน (DO) การตรวจสอบ (Check) และการปรับปรุงแก้ไข (Act) โดยการวางแผนการลงมือปฏิบัติตามแผนการตรวจสอบผลลัพธ์ที่ได้ และหากไม่ได้ผลลัพธ์ตามที่คาดหวังไว้จะต้องทำการทบทวนแผนการโดยเริ่มต้นใหม่และทำตามวงจรคุณภาพซ้ำอีก เมื่อวงจรคุณภาพหมุนซ้ำไปเรื่อย ๆ จะทำให้เกิดการปรับปรุงงานและระดับผลลัพธ์ที่สูงขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งหลักการดังกล่าวหากนำมาปรับใช้ให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาจะช่วยพัฒนาบุคลากรและผู้เรียนให้มีคุณภาพ แล้วผ่านกระบวนการสัมภาษณ์ผู้บริหารและครูที่รับผิดชอบการดำเนินการกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาที่ปฏิบัติที่ดีเยี่ยม (Best Practices) จากโรงเรียนที่มีความเป็นเลิศดีเด่นเป็นที่ประจักษ์ ได้รับการยอมรับโดยทั่วกัน หรือได้รับรางวัลด้านต่าง ๆ ไม่ต่ำกว่าระดับประเทศ ทางด้านการส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสถานศึกษา แล้วนำมาร่างแนวทางการส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2 นำไปจัดสนทนากลุ่มโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน และนำไปประเมินความเหมาะสมความเป็นไปได้ของการพัฒนาแนวทางการส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2 จนสำเร็จเป็นฉบับสมบูรณ์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิวกร รัตติโชติ ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อการวิจัยในชั้นเรียนของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า การประเมินแนวทางการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อการวิจัยในชั้นเรียนของครู ผลการประเมินโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ศิวกร รัตติโชติ, 2561) และสอดคล้องกับงานวิจัยของอำนาจ เหลื่อนน้อย ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนมาตรฐานสากล ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบของการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทาง

วิชาชีพของโรงเรียนมาตรฐานสากล 6 องค์ประกอบ ได้แก่ ภาวะผู้นำ, เรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพ, ชุมชนกัลยาณมิตร, การทำงานเป็นทีม, การมีวิสัยทัศน์ร่วม และโครงสร้างการพัฒนาชุมชน และผลประเมินรูปแบบการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนมาตรฐานสากล พบว่า รูปแบบ ความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นประโยชน์ ของการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนมาตรฐานสากลมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก (อำนาจ เหลือน้อย, 2561)

สรุป/ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2 ประกอบด้วย 6 ด้าน 29 แนวทาง ได้แก่ ด้านวิสัยทัศน์และค่านิยมร่วม มี 4 แนวทาง ด้านทีมร่วมแรงร่วมใจ มี 5 แนวทาง ด้านภาวะผู้นำร่วม มี 6 แนวทาง ด้านการเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ มี 4 แนวทาง ด้านชุมชนกัลยาณมิตร มี 5 แนวทาง และ ด้านโครงสร้างสนับสนุนชุมชน มี 5 แนวทาง **ข้อเสนอแนะ** 1) ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ 1.1) ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันพบว่า ด้านที่มีสภาพปัจจุบันต่ำสุด 3 อันดับแรก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากน้อยสุดไปมาก ได้แก่ ด้านวิสัยทัศน์และค่านิยมร่วม, ด้านการเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ, ด้านโครงสร้างสนับสนุนชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับลำดับความต้องการจำเป็นของการส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2 เพื่อพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสถานศึกษาให้เข้มแข็ง 1.2) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2 และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ควรให้การสนับสนุนและส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อกระบวนการเรียนรู้อย่างเป็นองค์รวม 1.3) สถานศึกษาควรขับเคลื่อนชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2 ให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาแต่ละแห่งเพื่อให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด 1.4) ครูต้องมีความเข้าใจและเห็นประโยชน์ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสถานศึกษา และดำเนินการร่วมกันอย่างต่อเนื่อง 2) ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป 2.1) ควรวิจัยแนวทางการส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสถานศึกษา โดยจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ทั้งนี้เพราะสถานศึกษาแต่ละขนาดมีปัจจัยที่แตกต่างกันหรือวิจัยเชิงเปรียบเทียบระหว่างสถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ 2.2) ควรศึกษาปัจจัยการส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสถานศึกษาเพื่อการบริหารที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น 2.3) ควรพัฒนาระบบการส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสถานศึกษา เพื่อการบริหารที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น 2.4) ควรพัฒนา

ยุทธศาสตร์ส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสถานศึกษา เพื่อการบริหารที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น 2.5) ควรพัฒนารูปแบบการส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสถานศึกษา เพื่อดำเนินการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสถานศึกษามีประสิทธิภาพมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กลุ่มงานนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2. (2562). แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2562. เรียกใช้เมื่อ 15 กรกฎาคม 2562 จาก http://www.yst2.go.th/web/?page_id=2652
- กาญจน์วรินทร์ ผลอนันท์. (2557). กลยุทธ์การบริหารเพื่อพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร. ใน ดุษฎีนิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบายการจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นนทียา สายแสงจันทร์. (2561). การส่งเสริมความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดขอนแก่น. ใน วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.
- ปรณัฐ กิจรุ่งเรือง และอรพิน ศิริสัมพันธ์. (2560). กลยุทธ์การจัดการเรียนรู้เชิงรุก เพื่อพัฒนาการคิดและยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับศตวรรษที่ 21. (พิมพ์ครั้งที่ 12). นครปฐม: เพชรเกษมพรินต์ติ้ง กรุ๊ป.
- วาสนา ทองทวียงยศ. (2560). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา. ใน วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ศิวกร รัตติโชติ. (2561). แนวทางการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพเพื่อการวิจัยในชั้นเรียนของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. ใน ดุษฎีนิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาศักยภาพมนุษย์. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 17. (2560). แนวทางการขับเคลื่อน PLC สู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน Thailand 4.0. เรียกใช้เมื่อ 20 กรกฎาคม 2562 จาก <http://www.sesa17.go.th/site/images/PLC-Sesa17-guide-2560.pdf>
- สำนักพัฒนาครูและบุคลากรการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560). คู่มือการอบรมคณะกรรมการขับเคลื่อนกระบวนการ PLC (Professional Learning Community) “ชุมชนการ

- เรียนรู้ทางวิชาชีพ”. เรียกใช้เมื่อ 20 กรกฎาคม 2562 จาก <https://www.ben.ac.th/main/content/download/1/PLC.pdf>
- อนุสรณ์ สุวรรณวงศ์. (2558). กลยุทธ์การบริหารเพื่อเสริมสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับครูโรงเรียนเอกชน. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อำนาจ เหลื่อน้อย. (2561). รูปแบบการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนมาตรฐานสากล. ใน ดุษฎีนิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.